

PEST

Miért írják össze a kikeresztelkedett és a vegyesházasságban élő zsidókat?

Ma éjszaka Bukarestet bombázták az angolszászok

A vasárnapi bombázás részletei

Vasárnap délelőtt huszonkilencedszer szólaltak meg Budapest légoltalmi szirénái és az élet ismét megdermedt az utcákon. Egy milliós város menekült a föld alá s az óvóhelyeken közel három órán át elmékedett arról, hogy a nyugat nagy kulturnépeinek lelkében a gyűlölet és a vakság milyen mérhetetlen arányokat ölt. Amerika és Anglia terrorfiai már nem hadicélpontokat keresnek, az elszabadult ösztönök a primitívség ősi állapotába zuhantak vissza, ahol elv a gyilkolás, erény a hűn és dicsőség a kioltott élet.

Harangok zúgtak a templomokban, az utcák megteltek ünneplőruhás emberekkel, Isten hívó szavára Istennel akart találkozni a főváros lakossága. De megfagyott az ajkakon az imádság s az Úr trónusa elé halálos sikolyok ívelődtek: elvakultságodban hová süllyedtél Anglia és te szabadságot hirdető Amerika, hogy oltárokat rombolsz össze és templomok oszlopai zuhanak földre gyilkos bombáid irtalmat nem ismerő tűzében.

Mert nem mérlegel a Kéz már odafent a halálgépeken, mindegy a megfagyott szívű ellenséges pilótáknak, kit, hol talál el bombája. Ezért semmisült meg vasárnap Budapest több kórháza és temploma. Eltűntek a tudás, a haladás kultúr-intézményei, ahol a lélek kapott táplálékot, ahol nem volt különbség ember és ember között, mert a szellem legyőzhetetlen ereje régen testvériséget kötött a világ minden népével. A magyarság multjának ércbemerévült történelme, a hősi emlékmű királyi galériája is porba hullt a durva, nyers erők bombaszavára.

Minden eltörölt ház és kiontott élet mély és őszinte fájdalma a magyarságnak. Lelkünk ítélőhatalma jóságból táplálkozik, nem átkozzuk ellenségeinket, mert felülállunk annak a primitívségnek, amely őket vérszomjával tölti el. Határainkra áldozatos honvédeink vigyáznak s ahol ellenfél áll szemben ellenféllel, ott ők becsülettel állják meg helyüket. De a nagy

magasság védelme alatt láthatóan büntetlenül garázdálkodó ellenséges légiterroristák ellen Istent hívjuk segítségül. Előtte adjanak számot azok, akik halomra ölik gyermekeinket, asszonyainkat, védtelen hozzátartozóinkat.

Isten ujjának felemelése máris az, hogy a Ligetben ledől egy szobor, amely eddig Amerika büszkeségét jelentette. Washingtonnak, Amerika legnagyobb fiának emlékművét saját vérei bombázták le. A szabadság és az igazság jelképe porbaomlott, hazája fiainak gyalázatos és szégyenteljes cselekedete előtt. Lehet, hogy a vasárnapi bombázás után odaát a Csatornán és Amerikában megszólal a lelkiismeret

ret a font és a dollár elvakult imádoiban. Bombák hullottak az angolok, amerikaiak egyik internálótáborára is. Vészes felkiáltójel ez a tegnapi bombázás szónyegvonalon. Testvér küldött halált a testvérré. A bomba nem értélel, nem mérlegel, nem szelektál és nem válogat, de visszauíthat. A tábor 139 internált lakója közül 109 életét vesztette.

Talán felfigyelnek erre a terrorbombázók elindítói, talán ez a testvérgyilkolás megálljt parancsol a jövőben a levegő kalózáinak, talán belátják ebből, hogy van egy írott parancs, amely felette áll az ember parancsának: ki milyen mértékkel mér, olyan mértékkel mérnek neki.

Búgnak a tűzoltók szivattyúinak motorjai, száz és száz sugár kezd birkózni az óriási tűzzel,

az oltást azonban rendkívül megnehezíti a hirtelen támadt hatalmas szél.

Hat nyolc emelet magasan nyúlnak a lángok az ég felé. Az óriási épület tetőzete már sehoh, az oldalfalak is bedőltek, csak az ablakok nyílásai világítanak. Pörkölt búzaszemek milliói röpöknek a levegőben, a füsttel és az égett búzaszemekkel tele lett az egész városrész. Az óriási tűzfészek mellett jobbra-balra mindenütt apró tüzek támadnak, úgy hogy most már

a polgári lakosság is beleavatkozik az oltásba és vedrekkel, kancsókkal hordják a vizet.

ki honnan tudja. A birkózás azonban nagyrészt hiábavaló, mert az óriási tüzet csak órák múlva lehet megfékezni, mikor már az épület földszintig leégett. Most egymásutáni robbanások zaja rázza meg a levegőt.

Időzített bombák robbannak a köz-
zelenben. Közben megszólalnak a
riadót feloldó szirénajelek,

és a rombadőlő háztömbök között seprővel, lapáttal a kezükben megjelennek az óvóhelyről feljöttek és hozzákezdnek elsősorban a milliónyi üvegcserep, másodsorban a romok eltakarításához. Könny, bánat, sírás, sikoltás üli meg az egész környéket. Emelik ki a halottakat a romok alól,

síró asszonyok keresik hozzátartozóikat, vagy tehetetlen fájdalommal nézik az égő, beomlott házakat.

Még mindig tartanak a lakástüzek itt is, ott is, az utcán láncot adnak a járókelők, egészen fel az égő lakásokig és így oltják a tüzet vederből.

A hatalmas városi bérháztömbben, amely teljesen lakhatatlanná vált, csodálatos módon

mindnyájan megmenekültek az óvóhelyen,

egyetlen férfi halt meg, akire egy gerenda omlott rá, mikor felért az utcára. A másik elegáns modern kis bérház előtt három halott fekszik letakarva.

— Autóval érkeztek, — mondja a rendőr — még a légitámadás alatt, nem álltak le a sziréna jelére. Ennek eredménye, hogy meghaltak.

üttستن robbant bomba, szerencsére a tölcser a villamossínek mellett keletkezett, de a pályatesetet nem rongálta meg,

így Budapest legforgalmasabb útvonala nem kellett leállítani a villamosforgalmat.

A modern bérházairól ismert városrész párhuzamos, evforma utcáinak végén óriási tűzvész dúl. Köröskörül ház ház mellett beomolva bombatalattól, a legtöbb helyen mindenkinek odaveszett minden értéke, bútora,

csupán az óvóhelyen tudták megmenteni pusztá életüket. A városi bérházcsoport is légiaknákat kapott,

a lakások teljesen tönkrementek. A környező utcákban, többszáz méteren ott kuporognak a kibombázottak, mind-egyiknél kis balyu ágyneművel. Ott ülnék szomorúan, sírva az út szélén, a piros, fehér, tarka ágynemű, megmen-tett apró bútordarabkák olyan hatást keltenek, mintha kirakodóvásár volna.

Telitalálat az angolszász internáltak óvóhelyén

Dermedt arcok mindenfelé, a közön-ség messze területekről gyalogosan rohan a helyszínre, mindenki hozzátartozóit keresi,

Végig a vasárnapi pusztulás nyomán

Vasárnap délelőtt háromnegyed tíz után, mikor az előző éjszakai riadó után ismét megszólaltak a légiveszélyt jelző szirénák, Budapest, a Duna királynője, a legszebb európai városok egyike, amelyet a békeévekben a külföldiek annyira megcsodáltak és megszerettek, a halál és pusztítás borzalmának félelmét élte át.

Északamerikai bombázógépek szá-zai repültek be a város fölé és bombákkal árasztották el a főváros több kerületét,

melyek közül az egyik eddig csaknem teljesen kimaradt a pusztításokból. A bombabecsapódások és robbanások zaja megdöngötte, megrázta az óvóhelyeket, háromnegyed óra múlva

házak, villák, templomok, kórházak, műemlékek hosszú sora hevert romokban és óriási tüzek lángoltak,

füsttel árasztva el és vörösre festve az eget köröskörül.

Bomba a színház előtt

Még tart a riadó, mikor a háztömbparancsnok kíséretében körüljárjuk az első pusztított helyeket.

Az ismert elegáns színház előtt az

hogyan meggyőződjenek, nem történt-e baja.

Előttünk egy főhadnagy rohan oda az egyik, batyun üldögélő síró öregasszonyhoz.

— Anyám — öleli át remegve az idős hölgyet. — Úgy féltém, hogy valami baja történt. Gyerünk, itt van az autó, elviszem biztos helyre.

Az öregasszony azonban nehezen mozdult.

— Menjünk vissza a házba, — mondja — legalább valamit vihessen magammal.

Alig lehet lebeszélni, hogy vissza ne menjen az égő rombadólt házba.

A dunamenti kerületből átkanyarodunk a pusztulások még borzalmasabb színhelyére, a szomszéd kerületbe, ahol

villasorok és kultúremlékek estek áldozatul a bombázásnak.

A legnagyobb budapesti parkos terület baloldalon a vidám vasárnapi mulatozá-

sók színhelyének közelében, az ismert nagy fürdő mellett bombatölcsér tölcser mellett, földhányások, pusztulás. Itt

a menekülő emberekre géppuskatűzet zúdítottak, sok halálos áldozat volt.

A hatalmas park háta mögött az ismert protestáns kórház kapott öt hatalmas bombát, az épület megrongálódott, műtők, kórtermek használhatatlanná váltak, csodálatos módon azonban

a 200 főnyi személyzetnek és a sok betegnek még a hajszála sem görbült meg.

Annál több a halott a szomszéd kis utcában, ahol egy földszintes villa kapott telitalálatot. A villa óvóhelyére menekültek a szomszéd házakból

az angol-amerikai internáltak, akiknek legnagyobb része, több mint százan ott pusztultak a telitalálatot kapott óvóhelyen.

Ott fekszenek sorban a halottak, rajtuk az azonossági cédula.

Budapest legszebb útvonala romokban

A gyönyörű liget is a pusztulás képét mutatja. A legszebb műemlékek egyike, amely a legnagyobb magyar hódító király erdélyi várának másolata, igen súlyos károkat szenvedett.

A hatalmas boltív teljesen beomlott, a tetőzet tönkrement, az oldalfalak megrongálódtak.

A közeli tó vize tele van törmelékkel, épületdarabokkal, amelyeket a légnyomás ereje vágott bele.

Budapest legszebb tere, a katonai parádék és felvonulások színhelye szívet szomorító látványt nyújt.

Az ezeréves emlékmű egyik szárnya telitalálat következtében ledőlt.

a középső nagy szoborcsoportozat azonban teljesen épen maradt. Jobboldalon a Múcsarnok ugyancsak hatalmas találatok következtében használhatatlanná vált. A gyönyörű freskókkal díszített tervek falai csupaszon merednek az ég felé homok, törmelék, megolvadt vas-traverzek, gerendák halmaza mindenütt. Ahogy végignézzük a térről,

Budapest legszebb útvonalán, melynek két oldalán végig le, egészen a nagy tériig, rombadóltak a gyönyörű barokk és reneszánsz paloták,

eszünkbe jut a Nemzetközi Vásár zsi-vaja, amikor szólt a hanglemez és egy kedves hang énekelte az önfeledten sétáló, beszélgető, nézegető, bel- és külföldi közönségnek: Budapest, tündéri Budapest... Sorra járjuk a házakat, nemcsak a főútvonal, hanem a környező utcák is romokban hevernek.

Több százra megy a beomlott, összedőlt házak száma,

a lakások hosszú sorban használhatatlanokká váltak, gyönyörű bútorkok, képek, berendezési tárgyak összetörve, csonkán, porosan, piszkosan hevernek mindenütt. Az emberek már sírni sem tudnak, mindenki némán, lehajtott fejjel áll pusztuló lakása közelében és örül, aki legalább életét, a legnagyobb kincsét megmenthette.

A miniszterelnök a bombázott területeken

Lapátos, csákányos osztagok vonulnak, tűzoltóautók szírenáznak, rendőrkordon tartja vissza a kíváncsi tömeget, por, füst, korom mindenütt, kezdődnek az eltakarítási munkálatok. Egyik ötemeletes bérház olyan szerencsétlenül kapta a találatot, hogy a sok omeleti törmelék az utcára omlott le és

teljesen betemette az óvóhely-kijáratokat,

sőt a kaput és a kapualjat is, hosszú órákba telik, talán este is lesz, míg odaérnek az óvóhelyhez. Ki tudja, mi történik az alatt a sok emberrel, akik remegve várják lent a mentést.

Mindenütt ugyanaz a kép. Már leszáll az este, de még mindig világítanak a tüzek, csattognak a csákányok, túlkölnék az autók, amelyek a hatósági embereket hozzák a helyszínre.

Vitéz Szurmay Lajos vezérőrnagy, a honvédelmi minisztérium légoltalmi csoportjának főnöke, országos légoltalmi parancsnok már korán végigjárta a kárhelyeket

és mindenütt személyesen ellenőrizte a

mentési és műszaki munkálatokat, megmentette a szükséges intézkedéseket és érdeklődött a kibombázottak és hajléktalanná váltak elhelyezése iránt.

Röviddel ezután

Sztójay Döme miniszterelnök is megjelent a bombasújtotta területeken Haefler István miniszteri tanácsos, sajtófőnök kíséretében.

Három órát töltött a miniszterelnök a bombasújtotta városrészekben és meggyőződött a mentőmunkálatok gyors lefolyásáról.

A halottak még ott hevernek sok helyen, az óvóhelyeken egymás mellett remegve várják az élve eltemetettek a mentő-kopogtatást, áramlik a tömeg a szomorú színhelyekre, ugyanakkor

az élet már megy tovább.

A szomszédos vendéglőben fiatal párok ülnek az asztalnál, húzza a cigány, a liget fái alatt szerelmespárok simulnak egymáshoz. Igen, mindezek ellenére a lélek nem halt meg, az élet megy tovább.

Eröss Gyula

Egy villanegyed a bombázás után

Abban az órában, amikor megkondultak Budapest harangjai, hogy istentiszteletra szólítsák a híveket, a vasárnap ünnepi csendjében hirtelen felbódultak a légi támadást jelző szirénák. A harangok elnémultak, az emberek visszafordultak a templomajtókból és

imakönyvvel a kezükben siettek le az óvóhelyekre.

Nem sokkal ezután gyilkos kezek kezdtek lefelé szórni az otthonokat szétszaggató bombákat.

Amikor gyötrelmes órák után a felszínre kerülünk, elindultunk a halál és pusztulás nyomában a bombázott lakónegyedek felé.

Budapest egyik legszebb főútján járunk. A látvány döbbenetes!

A híres fasor megtépedően mered elénk.

A földön egymás hegyén-hátán hevernek a zöldlombos ágak és a tőből kicsavart fák. Mintha a gyermekmesék óriásai, — a Fanyűvők, a Kötörők — verekedtek volna itt, olyan az utca képe. A híres út meggyötörtén mutatja sebeit: mély kavernákkal, felszakadt útrészekkel találkozunk lépten-nyomon, közben bokálg járunk az ablaküveg és faltörmelékben,

Anyá, gyere ki!

Az egyik mehéktúca kisebb lakóházát teljesen szétírtotta a telitalálat. Légómentőszolgálatosok, katonák és a szomszédok dolgoznak egyesült erővel a romok eltakarításán. Kézről kézre adják a kiemelt téglákat és rommaradványokat:

ássák az óvóhelyet.

A hétéves Ilonkát az imént mentették meg és vinnék már ideiglenes szállására,

ahol majd gondját vislik, de a gyerek kiszakítja magát a vöröskeresztes nővér kezéből, a bombatölcsérhez rohan, amelynek mélyén most ásnak az óvóhely felé és lekiált:

— Anya, gyere ki!

Kérő panaszos hangjára senki sem felel... Az izzadtan dolgozó emberek félrefordítják a fejüket és

újult erővel, elkéseredetten vágják a csákányt az anyai ember bőrtőnért jelentő kővekbe.

Seprik az ablaküveget, úgy szól, mint a lélekharang. Ilonkát elviszik. Vékony gyermekhangja mégegyszer felsír: Anya, gyere ki. Aztán ezt is elnyeli a sűrű por, amely úgy terül el az utca felett, mint szürke szemfedő.

Egy utcával feljebb, a villanegyedben szivattyúkkal dolgoznak a tűzoltók: Egyenletes dőrejjel búgnak a motorok: vizet vesznek. A környező utcákat elzárták, a kíváncsiak messziről, a kordonon kívül borzongva nézik, amint egy-egy hordágy feltűnik és tiszteletteljes félelemmel mutatognak

egy földre fektetett létrán elhelyezett hatalmas, fel nem robbant bombára.

A híres főútvonalon az eddig szemtelkeltek gyönyörködötő művészi barokk és reneszánsz villák most szánalmas roncsokként merednek a néző elé. Szürke csonkok maradtak a büszke szép falakból: a művészi ízléssel felépített villák egy része porbahullt. A piszkos törmelékkel színesen villan elő egy-egy lakószoba festett fala, rajta a tükör és a két kép sértetlen, az öntöttvaskaput viszont úgy gyűrte össze a légnyomás, mint a papírost. Itt is zöldlombú fák hevernek a házak előtt, kidöntött hirdetőoszlopok és egy gyógyszerári cég tábla társaságában,

Villanegyed: „Katonai célpont”

Egyik villa előtt a megmentett lakók ülnek rossz kis táskák és néhány edény mellett. Kibombázottak. Nem sírnak és nem lázadognak. Ülnek a feldúlt otthon romjain és hosszan nézik az „elvesztett paradicsomot.”

Az egyik villanegyedi panziónál körül különösen sok bomba hullott.

Romok, beomlott falak, kicsavart ajtók, leszaggatott ablakdeszkák, lehullott homlokzatok, tölcserék, derékbatört fák, ösz-

szegőrbült vaskerítések és törött téglák mindenütt. Ahol azelőtt parkok zöldjében finoman bújtak meg ezek a ragyogó villák, most ijesztő látvány fogadja a megdöbben szemlélőt. Száll a por és még mindig ugyanaz a kísérteties csengés hallatszik: seprük a törött ablaküveget. Romok között ágyneműk, képek, bőröndmaradványok és az egyik nagy tölcser mélyén a feltörő víz színén lassan kering egy elárvult piros gyerekesörgő...

Gépfegyvergolyók egy polgári otthonban

Bemegyünk az otthonba. Törött lépcsőfeljárón igyekszünk felfelé. Lavórokban, vödörökben hordják a piszkos törmeléket. Ezt a házat csak a légnyomások suhintették meg, de a látvány így is megdöbbenítő. Mint egy sziget a tengerből, úgy emelkedik a pusztulás, a romok fölött, ez az egyetlen, félig-meddig épen maradt otthon. A szobalány mellett ott szorgoskodik a doktorkisasszony is, nyakig piszkosan hordja a szemetet, poros haja izadt homlokára tapad, hangja rekedt, de a szemé derűsen csillog. Az első szobában, ahová benyitunk,

gépfegyvergolyók nyomai köszöntenek az egyik falon.

Az utca felől siránkozó hang hallatszik. A szomszédokból jön egy sírószemű asszony két aranyos kis szöke gyerekkel. Őket is kibombázták. Mindenki örül, hogy a két szép gyerek megmenekült. Az anyjuk így mondja el a szörnyű percekét:

— Omlott ránk a vakolat mindenfelől az óvóhelyen. Két gyereket lefektettem a földre és a

saját testemmel védve rájuk fektedtem.

Szerencsére így nem történt semmi bajuk, nincs rajtuk egy karcolás sem — mondja és könnyel mögött is gyönyörködve nézi a

két csillogószemű gyermeket. A kicsinyeit saját vérével tápláló pelikán jut az eszünkbe, mikor hallgatjuk az édesanya szavait...

Felmegyünk az egyik másodikemeleti lakásba. A rollók tépetten, szányaszegetten lógnak, az ablaküvegek a földön hevernek, az egyik fal vakolata lehullt, a képek összetörték, a bútorkok megrongálódtak, de

a meggyötört erkélyen pirosan virítanak a gyenge muskátlik, és a dülleskellős középen épségben csillog hat orvosságos fiola.

Aggódva siettünk ide, mert ez a szoba adott otthonot lapunk főszerkesztőjének. Rettenetes percekét élt át a ház többi lakójával együtt az óvóhelyen, amelyet még a támadás ideje alatt el kellett hagyniok, miközben gépfegyvergolyók fűtyültek jobbra-balra a levegőben. Döbbenetes kép az, amelyet az ember a halálfélelem és veszély pillanatában maga. Körül lát, miközben

jobbról-balról csapódnak be a közelbe a gyilkos bombák.

A szomszédokon meglátni a pillanatnyi remegéseket, valósággal hőmérőhiganyszanant fut le a vér mindenkinek az arcából a lábába. Mindenki kapaszkodik a mellette állóba. Az emberek csendesek, senki nem mutatja a félelmet, de félti a leg-

PEST

telefonszámai: 222-630

222-635

222-220

drágább kincsét, a gyereket. Ezen az óvóhelyen, amely egyedül tudott menedéket adni a környéknek, a szülői féltés szívet szorító példáját lehetett látni. Amikor a közvetlen közelben vágtak le a bombák, — tizenhét egymás után — a házmeesterék két oldalról ráborítottak gyermekükre, önön testükkal védve a pusztulástól, s a nagy szeretetben majd hogy agyon nem nyomták.

Az utcán egy fiatal anya most szoptatta meg a csecsemőjét, a csöppség nevet és vígan kapkod a kezével, körülötte a pusztulás, az aggodalom ütött tanyát, de ő örvendezik, mert megismert egy isteni csodát: élni. Élni!

Gábris István

Légicsata a fővárostól északra

Talán meg nem süttött ilyen arányban a nap amióta nyár van. A kert csendben fűdik s még a rádió sem szól. Jó ez a pihenés. Talán ma nyugalom lesz. Fel-tízkor futott bennem végig ez a gondolat, amikor néztem a kéken szürkítő eget. Valahol messze a Dunán hajókürt bődült és a gyerekek hajóhöztek a fűben. Feletem piros cseresznyék nevettek a fárról és jó volt minden.

Ekkor Hektor, a borjúnagy hófehér kovács, hirtelen felszegte a fejét és kísértetiesen vinnynogni kezdett. Egy perccel utóbb

Pest 30 kilométeres messzeségéből hal-kan felénk szállt a szírnabúgás.

Riadó!

A csend hirtelen jéggé dermed. Mi lesz?... De itt nem változik semmi. Még a bárány-felhők is elúsztak valamerre. A mennyből két selyme gyűretlenül simul az apró vil-lák fölé. Aztán mintha légyrajok dögáná-nak a távolban, az új morajlással telik meg és fenn a végletben embervastag gomolygó felhősíkok sodródnak egymás után... A gépek... Már megint itt van-nak ezek az átkozott haláldarazsak. Ezü-s-tös testük villámzó fényességgel csilán-tog, már számolni sem lehet, annyian sor-jáznak...

Bombázógép bombázógép után.

A kipuffogó vastag felhőcsikjából vékony kigyók kanyarodnak elő s úgy szövik körül a bombázókat rejtő ködfelhőt, mint a hur-kok. Az ellenséges vadászok. Valahol már jönnek a mieink, ezt jelenti a riadó.

Száguldanak a szürke fecskék, elsuhan-nak a dombok felett és víjogó hanggal vágnak fel a magasba. Sívító motorzugá-suk úgy metszi át az ágyúdörgéstől hangos levegőt, mint amikor a morajlásba fűtly meggyül. És oly lassan ketyegnek a másod-percek az órán. No most...

Géppuskák kerepelnek veszekedetten, mintha borsót pörgetnének dobra.

Az égen már annyi a hurkó a bombázó hullámok körül, akár egy esztendőszett, megháborodott festő képén a kusza voná-lak. Ez a légicsata. Hangok és csikok szö-vevénye. És tompa koppandók a háztetőn

s a cseresznyefák zöldje közül vörösréz töl-tényhüvelyek csapódnak a fába.

Egy sívítás, ez már gránátrepeszdarab. Nincs fenn egyetlen madár sem, itt lapul-nak az ágak között, szárnyuk alá dugott fejjel, a kutyák a bokrok alá bujtak s a gyerekek, először a kényzszerenyaralás alatt, lent zajonganak a pincében. Itt is megállt az élet. A távcső azonban mást mutat. Apró piros láng csapódik fel a nagytűvegek terében, fekete füstgomba pöffen és

a bombázók fehér ködtömögéből leperog egy ezüstpille.

Sírnak a légszavarak. Egy pillanat és most már bőszerűen víjognak, úgy perog a ha-talmas gép, mint egy könnyű falevél, amit a szélviharhalál — lesodort az ágról.

Most bennem támad nyugalom. Egy bombázó hull a pusztulásba. Terhével együtt, amelyet asszonyainknak és gyer-müknek szánt. A vadászgép követi... Ágyúdörgő szakadatlanul csapkod feléje a nyomjelző lövedékek sora. Csapkod addig, amíg

vörös tűzgyó pattan a levegőben és a bombázó nincs többé.

A földre már csak a roncsai érnek. Az órára nézek. Huszonegy másodperc volt az egész.

Megint sívít valami, balra a Hegyek fölött. Itt húz el a ház mellett, átbukik a dombháton és amikor a dugóhúzóban meg-perdül, felállan bal szárnycsücskén az amerikai csillag. Egy ellenséges vadász. Tömpa robbanás és ez sincs többé.

Vége... A nagyváros felől tompa moraj, szakadatlan ágyúdörgés és robbannak a bombák.

Hektor felkel a fűből és elindul egy a tilosba merészkedő tyúk után. Az égen már foszlanak a halál ködcsikjai. Egy szürke vadászgép, a miénk, lecsap valahon-nan és sívít valahová az ellenség felé.

A Fű kirohan a pincéből, felveszi az egyik rezes töltényhüvelyt és nézi, sokáig. Kicsit sóhajt:

— Hát légiharc volt! — mondja úgy, hogy benne rejlik ebben a kérdés-feleletben az öregek minden bölcsessége.

Szentiványi Jenő

Ünnepélyes gyászmise volt a bombatámadás áldozataiért

Szent István bazilikában hétfőn reggel 8 órakor dr. Witz Béla esztergomi protonotárius kanonok, budapesti álta-lános érseki helytartó — aki szombaton végezte a legutóbbi budapesti bombatámadás ártatlan áldozatainak beszentelését és temetését szertartását — az áldozatok lelkiüdvéért ünnepélyes gyászmisét mu alatt be nagy papi se-

gédül fel. A gyászmisén a főváros képviselőtében dr. Huszthy Károly tanácsnok je-lent meg. A bazilika belső részét tel-jesen megtöltötte az áldozatok hozzá-tartozóinak gyászbaborult tömege. A rekviem alatt Harmat Ariur vezeté-sével a bazilika énekkara latin gyász-mise énekeket adott elő. (MK)

HIVATALOS JELENTÉS A TERRORTÁMADÁSRÓL

[A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Július 2-án a kora délelőtti órákban 500-nál több ellenséges gépből álló kö-telék igen széles kiterjedésben négy hullámban repült be déli irányból az ország légterébe. Súly a Duna—Tisza közén volt. Úgy fővárosunk, mint

egy-egy vidéki városok ellen terror-támadást hajtottak végre.

Saját és szövetséges vadászok az ellenséges kötelékekkel több helyen megütköztek. Légvédelmi tüzérsé-günk igen hatásosan működésbe lé-pett. Az eddig beérkezett jelentések szerint a lelővések száma körülbelül

35, amelyből a vadászok 8 gép lelővé-sét jelentettek. Utóbbiak részéről to-vábbi lelővésekkel még számolha-tunk.

Személyi veszteségek és anyagi ká-

Hétfő, 1944 július 3 PEST 3

rok keletkeztek. Ezek megállapítása folyamatban van.

Súlyos veszteségeket szenvedett az északamerikai légihaderő a terrortámadás során

Berlin, július 3. Mint az Interinf bal-káni légügyi tudósítójától értesül, július 2-án a délelőtti órákban heves légihar-cokra került sor magyar terület felett. Egy északamerikai bombázókötélék, amely déli irányból berepült a dunai térségbe és Budapest ellen éppen az istentiszteleték idején hajtott végre terrortámadást, már berepülésekor beleütközött a német és ma-gyar vadászkötélékek heves elhárításába.

Budapesttől északra és északnyugatra el-keseredett légicsata fejlődött ki, amelynek

során a német és magyar vadászok súlyos harcok után áttörték az ellenséges vadász-védelmet és az északamerikai harcokötélék-ből számos négymotoros bombázót kilőttek. Meg nem erősített jelentések szerint a lég-védelmi tüzérség hatásos tüze következté-ben is megsemmisült néhány ellenséges gép. Az ellenséges gépek elrepülése is újabb légiharcok közepette zajlott le, ame-lyek folyamán az ellenség ismét vesztesé-geket szenvedett.

A budapest feletti sikeres légiharcok

Berlin, július 3. Mint az Interinf légügyi munkatársától értesül, német vadászpilóták ama támadás folyamán, melyet egy észak-amerikai harc kötelék Budapest városának területe ellen intézett

sok négymotoros bombázót lőttek le.

Jóllehet az ellenséges alakulatokat ismét erős távolságl vadászpilótákötélékek kísér-ték, a német vadászszázadok a bombázó hullámok közé nyomultak és elkeseredett párharcok során egész sor Boeing-bombázót lőttek le. Elsősorban

a Budapesttől északra levő térségben eredményes szárny-tömegtámadásokat intéztek az északamerikai kötelékek ellen

és ennek során sok amerikai harc repülő-

gépet lőttek ki az alakulatokból.

A német vadászpilóták tájékoztatása szerint sok négymotoros bombázó a heves tűzharcban súlyosan megrongálva alaku-latából kivált és déli irányban távozott. Eddig beérkezett jelentések szerint

a német vadászok 24 légygözlmet arattak.

A lelőtt gépek között 22 a négymotoros bombázó. Feltehető, hogy sok súlyosan megsérült ellenséges repülőgép nem tudta befejezni a hazafelé vivő nagy utat.

A támadás elhárításában szintén részt-vevő

magyar vadászkötélékek és a Duna-térségben állomásozó légvédelmi üte-gek eddig összesen 14 további lelővést jelentettek.

A vasárnapra virradó éjszaka három ellenséges gépet lőttek le a Duna térségében

Berlin, július 3. A Német Távirati Iroda értesülése szerint a július 2-ra virradó éjszaka a Duna térségébe berepült egyes

angol repülőgépek közül az eddigi meg-állapítások szerint legalább három repülő-gépet lelőttek.

Bukarestet bombázták az éjjel

Bukarest, július 3. (Német TI) Egy gyöngébb angol-amerikai bombázóköte-lék a hétfőre virradó éjszaka terror-

támadást hajtott végre Bukarest ellen és válogatás nélkül bombákat dobott le egyes lakónegyedekre. (MTI)

Pártpolitikai jelvényeket tilos a házakra fésteni

A mai súlyos időkben, amikor a há-ború megpróbáltatásai fokozott erő-vel sujtják az országot és a főváros la-kosságát, rendkívüli fegyelmet köve-tel mindenkitől az amúgy is megne-hezült élet.

Épp ezért a miniszterelnök a hiva-talos lap legutóbbi számában rendelet-tet tett közzé, amely belső életünk fe-gyelmének megszilárdítása érdekében szigorúan megtiltja, hogy pártpolitikai vonatkozású szövegeket, jelvényeket, ábrákat, vagy rajzokat nyilvános épít-mények falára, kerítésére, vagy üzle-tek kirakataira bárki elhelyezzen.

A feliratok eltávolítására a rende-let az ingatlan kezelésével megbízott személyeket kötelezi s végül 6 hónapig terjedhető elzárással bünteti azt, aki

a tilalmat megszegi, vagy az eltávolítási kötelezettségnek nem tesz eleget.

Holdvilágmárka

Tegnap éjjel álomban Cs. városban jártam. Szorosabban a Váci-utcaiban, amely azonban álomban nem Pesten, hanem a Holdban volt. Így persze járókelői is a holdlakók. A nagyforgalmú utcában már messziről megpillantottam a sok színes üzlet közül nagyságával és modernségével kiemelkedő cipőüzletet, melynek híressé vált régjele nagy betűkkel állt az üzlet homlokzatán: P-A-R-A-F-A-T-A. Ahogy az üzlethez közelebb tudtam férközni, szemügyre vettem a sok lila, bordó, csau-csau és a természet képzetét meghazudoló fantáziával kiagyalt különböző színű cipőket, szandálokat. Mindegyik talpa a csodás parafa, mely oly hamar ismerlett, hogy méltán hirdethetik hatalmas falragaszokon minden utcáson.

— P-A-R-A-F-A-T-A holdvilágmárka!

A kirakatokban függő feliratok külön említést érdemelnek. A Holdban az utóbbi időben nagyon elterjedt tegezedséggel hívja fel a kereskedő vevőinek figyelmét árúira, mondván:

— Ha egy rossz hír le is sujt,
Győtrő gondod izgat,
P-A-R-A-F-A-T-A »fölemelk,
P-A-R-A-F-A-T-A ringd!

Másik felírás az urakat biztatja, hogy szöngyá:

Itt ógy cipőt minden nőnek,
P-A-R-A-F-A-T-A-tól megnőnek!

Visszont kérdés, mi szüksége van egy holdlakó férfinak arra, hogy szívehélyre még jobban megnőjön, hiszen bizonyára úgyis már eléggé a fejére nőtt. Vagy ha még nem, majd fog! Mert a Holdban is úgy van: ami lélek, nem múlik!

V. Sz. D.

— Óvóhelyszentelés. A Thék Endre-utca 7. számú ház óvóhelyét a ház lakóinak s a környék kibombázottjainak nagyszámú részvételével szentelte fel dr. Barabás Ferenc tábori lelkész, majd dr. Tóth József református lelkész is megáldotta az új óvóhelyet. Varga Tihamér, a ház légóparancsnoka mondott beszédet arról, hogy az óvóhely ma az élniakarás gyűjtőhelye. Beszéde után gyűjtötték a bombakárosultak javára s a jelenlévők 106 pengőt adtak össze pillanatok alatt, amit a Pest útján juttattak el a károsultaknak.

— Két férfi vitte haza az ittas embert, reggelre meghalt. A Munkácsy Mihály-utca 58. szám alatt lakó Rónai Imre tegnap este ittas állapotban ment haza. Anynyit tudnak róla, hogy két férfi vitte a lakására és tették ágyba. Itt ma reggelre holtan találtak rá. Megállapították, hogy az egyik kísérő, aki a házban lakik, a lépcsőn fekvő találta, úgy vitte fel egy másik ottani lakóval együtt. Valószínű, hogy szívizéhlődés ölte meg.

— Akasztott öregember a körvasúti erdőben. A XIV. kerületben a körvasút melletti erdőben, fára felakasztva 70 év körüli, elég jól öltözött férfit találtak. Szürke ruha, nadrág, kék ing és fekete cipő volt rajta. Mintegy 3 órája lehetett már halott, amikor rátaláltak. Személyazonosságát eddig még nem tudták megállapítani.

— Személyhajózási hír. A MFTE közlése szerint a szentendrei Dunaágban közlekedő személyhajók Lupasziget hajóállomást ismét érintik.

Pogány Margit, a Vígyszínház tagja, aki azzal ugrott ki az évad elején, hogy máról holnapra beugrott Kiss Manyi egyik parádés szerepébe, sokoldalú tehetségén kívül arról is nevezetes barátai körében, hogy kitűnően ért a kutyadresszúrhoz. Főterrierjével valóságos beszélget. Az okos kis állat a minapi dühödő éjjeli vihar idején egy belvárosi kávéház terraszáról, ahol gazdájával tartózkodott, a hirtelen támadt pokoli széljátéktól való félelmében elrohant a sötétben, mintha puskából lötének volna ki. Az idomított foxit azonban nem kellett féltetni: vagy visszajött a kávéházba, vagy asszonya lakására megy, esetleg a színházba. A művész-hajózási állat az utóbbi helyet választotta, ahol a legjobban érzi magát. Ott jelentkezett éjjelkor a portásnál a kiskapuban. Egyszer még megérjük, hogy az okos kutyát a gazdája helyett fog beugrani valamilyen szerepbe.

— A gyerekek kenyérjegyével. A polgármester közli, hogy csecsemők részére a születéstől számított tizedik hónap első napjától kezdődően kenyérjegyet lehet igényelni. Amennyiben a gyermek anyja mint szoptató anyja a gyermek születésétől számított tizedik hónapon túl érvényes kenyérpótjegy birtokában volna, úgy azt köteles beszolgáltatni a lakás szerint illetékes körzeti jegyfióknál, a csecsemőlisztjegygyel együtt, aminek ellenében a 9-ik hónapot betöltő csecsemő részére rendszeres budapesti liszt-kenyérjegy kerül kiadásra.

Közi továbbá a polgármester, hogy a kormány méltányolja azt, hogy a légőszolgálat következtében a 12-18 éves gyermekek erősebben igénybe vannak véve — táplálkozásuk feljavítására részükre 15 dekagrammos kenyérpótjegy kiadását engedélyezte. Az illy módon testi munkás kenyérpótjegyben részesülő 12-18 éves gyermekek azonban egyéb éimen mindezen felül további testmunkás kenyérpótjegy-ellátásban nem részesülhetnek.

A kormányrendelet értelmében kiadásra kerülő 15 dekás testmunkás kenyérpótjegyet július 6-tól 8-ig kell a 12-18 éves gyermekek részére az általános jegykiosztásra érvényes szabályok mellett átvenni, a lakás szerint illetékes körzeti jegyfióknál, 10 órától délután 4/5-ig terjedő hivatalos idő alatt.

A legutolsó nagy légitámadás előtt Budán lépett meg bennünket a sziréna félelmetes hangja. Övóhelyet keresve barátunk közeli villája felé szaladtunk. Mindenki menekült, ahová tudott. Futás közben egy postáskocsira lettünk figyelmesek. A két lovat gazdája, szabály szerint, kifogta és az egyiket a kocsis közelében álló fához, a másikat jó néhány méter távolságra a túloldalon lévő fához kötötte, ő maga pedig fedelét keresett valahol. Meghatódtunk a fiatal, egyszerű postáskocsis logikáján. Talán nem is ismerte a rendelet ide vonatkozó pontját. Talán csak a józan magyar népi ösztöne vezette gyors cselekedetében a mindenesetre állatszerető legényt, gondolván: ha az egyik ló netán elpusztulna, a másik még megmaradhat.

— Óvóhelyhiának garázdálkodtak a Nyugati pályaudvaron. Jóna Sándor, MÁV tisztviselő, aki a Nyugati pályaudvar tiszti lakásában lakik, tegnap az óvóhely melletti bezárt fülkébe tette négy bőröndjét, összes ruhájával és értéktárgyaival. A riadó lefújásakor bőröndjeit már nem találta. Ismeretlen tettesek elvitték. Kára 25-30.000 pengő.

Hetek óta mindennap felbukkan a lapokban egy-egy új filmgyártási terv, hogy ez és ez a vállalkozó ilyen és ilyen filmet készül csinálni. Ha visszagondolunk a filmtervek özönére, szám szerint olyan magasra rúgnak ezek, hogy ha mind megvalósulhatnának, illetőleg ha a szükséges tőkével mind műterembe kerülhetnének, úgy a magyar filmgyártás pillanatnyi elhalkulása csak röpké rossz álom lenne és a körülbelül 40-50 új filmterv egy teljes esztendőre biztosítaná a hazai filmgyártás folyamatoságát mind a három filmstúdióban. Hamar vezetők a filmgyártás élére az addig verő á vasat, míg melege elve alapján.

— Hónapokkal ezelőtt meggyilkolt nő holttestét ásták ki Rákospalotán. Rákospalotán, az URAK sporttelep mellett a búzatáblában elásott női holttestet találtak. Tenyérnyi vastagon volt rajta a föld. Rendőri bizottság szállt ki a helyszínre és megállapították, hogy már hónapokkal ezelőtt földelték el, teljesen oszlásnak indult, a hús és a csontok is már széjjelvááltak. Külső sérülés nyomát nem találtak rajta, mégis az a feltevés, hogy gyilkosság áldozata lett. Erre a gondos elföldelésből következettnek. Az áldozat fiatalabb nő lehetett, szürke télikabátot találtak rajta, erdélyi szőttés anyagból. Hanyatt feküdt a gödörben. Személyazonosságát mind-egyedíg nem sikerült megállapítani.

— Önállóan is be lehet váltani a kenyér- lisztjegyeket. A polgármester közli, hogy Budapestben és az övezetben a liszt-kenyérjegyek minden negyedik — csak kenyér- lisztre beváltható — szelvényét finomliszt egyidejű vásárlása nélkül önállóan is be lehet váltani.

Monkhart hirdető

V., Szent István-körút 9.

Továbbra is zavartalanul felvesz hirdetésekét kiadóhivatali árban az összes lapokra. Telefonon is: *111-313.

BABA, MENJ HAZA, A HAZÁNAK ANYÁKRA VAN SZÜKSÉGE!

A FŐKAPITÁNYSÁG

eltűnési osztályának előszobájában szomorú tekintetű asszonyok várakoznak. Mintha tüzet gyújtottak volna szemgödrükben, vörös, kiégett az a mélység, ahonnan az élet fényének kellene világítania.

Keresnek valakit. És valamit, ami megszakadt lelkükben ismét összecsomozhatná a hitnek, megnyugvásnak, a megzavart otthonnak békés folytonosságát.

A panasz ugyanaz. Eltűnt a gyermekük, nyoma veszett a 12-14-16 éves fiúnak vagy leánynak. Ha fiú, kalandszomjas, kőnkofjú gyerekekre gondol az ember, de ha leány: a szavak állva maradnak a levegőben. Az ő megtalálásuknál és visszatérésüknél az öröm végét láthatatlan súlyok húzzák lefelé. Valami csendes temetés van az ilyen viszontlátás öröme mögött. Az otthon küszöbéről megfelledekező leánygyermek a szülőök életéből is leszakítanak egy darabot.

A komor, sötétfalú rendőrségi épület sok tragédiát látott oszlopai alatt ismerős asszony kerül elének. Meglát aztán már bújna, futna és menekülne. Egy becsületes család szegénye kendőzi a valóságot.

— Baba? ... — kérdelem.

Bólint, de a szemét már nem veszi le rólam.

— Azért jó gyerek ... — magyarázza — színész nő akart lenni ... sokan mondták, hogy szép és színpadon a helye.

ISMERTEM EZT A LEÁNYT,

a Babának becézett egyszoba-konyhás lakásból kihajtott 16 éves leányt. És a többi megszédült hangos, otthont szívesen megtárgadó hasonlókorú leányokat. Délelőtt hivatalba, vagy munkába járnak, délután zenéket látogatnak, este füzetet és könyvet csapnak a hönök alá s rejtélyes színi és filmiskolákba járnak. Nehezen szerzett fizetésüket adják oda egy hitegető, hazug, lelkiismeretlenül alátámasztott képzelődésnek.

Az oroszországi lengyelek a varsói nemzeti bizottságot ismerik el

Stockholm, július 3. (Német Távirati Iroda) Az úgynevezett szabad lengyel unió tanácsa és a Szovjetunióban levő lengyel csapatok parancsnoka hivatalos közlés szerint valamennyi lengyel képviselőjeként elismerték a valamennyi lengyelországi liberális párt képviselőiből összeállított varsói lengyel nemzeti tanácsot — jelenti a Dagens Nyheter szerint az United Press Moszkvából. Ennek a »nemzeti tanácsnak« tagjai már néhány hónappal ezelőtt összegyűltek Moszkvában a lengyel-szovjet kapcsolatokról megvitatására.

A hivatalos közlemény szerint a nemzeti tanácsnak valamennyi lengyel magában kell foglalnia és mozgósítania a nagy harc érdekében, melyt a lengyel nemzet vállaltva folytat a Szovjetunióval. Angliával és Amerikával. Azt a figyelemreméltó tény, hogy a határozatban nem nevezik meg a lengyel menekült kormányt, annak jelölő tekintik, hogy a Szovjet e kormány fennállásával egyáltalában nem számol többé, sőt a Kérelm elhatározta magát arra: „maga terem rendet a lengyel-szovjet viszonylatban“. (MTI)

Visszavitték Velencébe a Márkus-templom bronzlova

Velence, július 3. (NST) A velencei Márkus-templom négy híres bronzlovát visszahozták a városba. A négy bronzló az egyetlen megmaradt ókori emléke a rómaiak híres négyesfogatának.

A velenceiek 1204-ben hozták győzelmi zsákmányként Konstantinápolyból a négyesfogatot. 1940-ben, amikor Olaszország hadbalépett, a négy bronzlovat leszerelték a Márkus-templom tetőzetéről és az ország belsejébe vitték.

A négyesfogatot most újból felállítják régi helyére. Visszahozták Velen-

Ami után futnak, — a nyilvánosságot — sajnos egyrészt itt kapja meg, dicshimnusz helyett fekete betűk sorakoznak a rendőrség jelentésében.

Rájuk gondolok. Egyforma az útja mindenkinék, a start és a cél küszöbétől küszöbökig.

De a valóság más. A valóság ez:

HAZUDOTT — BABA, AZ ELSŐ KÉZ,

amely kinyúlt utánad, hazudott. Hazudtak neked, amikor szépek mondtak. Mert nem vagy szép. Csak a fiatalság szép benned és az időt nemálló tizenhat évéd. Élni akarsz, mert jön a bomba... Nincs igazad. A te leányságod áthajlik a háborún és gyermekekre vár, nem kőszá kalandokra... Látlak valahol, nem mersz hátra nézni, nem akarod látni az egyszoba-konyhás lakást, pedig tudod, hogy ott boldogság van... Anyád szemében nagy pusztaságot hullatott a bánat, téged lát rajta, a bűnbán is fehéren... Apád a határról irt, ne bántsanak, nem tehetsz róla... A tékozló fiút példázza és édesanyád kezében ott látom a Tékozló fiú történetét. Megvette, téged vett meg benne, a te lelked olvassa belőle és vár, jóságot vár, bocsánatot hirdet... Baba a neve, előlegezték neked kiskorodban, így szólít anyád, a kicsit látja benned...

Voltam nálatok. A kislakásban ágyadon a terítő fehér szemfedő. Itt látnak téged legtöbbit. Kicsinek, szépek, jönnek és tizenhat évesnek. De a terítő alatt halott fekszik... Valamit megöltél Baba ebben a szobában, az anyád váró, már nem vádoló szemében... Rugalmas tested miért löki el magától a tegnapot, amikor anyádnak csak tegnapjal vannak?... Menj haza Baba, otthon már felszaradtak a könyvek...

Anyákra van szüksége ennek az országnak Baba és nem gazdátlan leányokra...

Z. Szabó Béla

oébe a többi emlékeket is, amelyeket légvédelmi okokból eltávolítottak. Az illetékes olasz tényezők remélik, hogy ezek a történelmi emlékek Velencében nagyobb biztonságban vannak, mint bárhol a vidéken, hiszen a vidék is állandóan ki van téve bombatámadásoknak.

Magyar hősök

Különösen kitűnt a jozefowkai erdei harcokban Katona József honvéd. Katona 1944 április 26-án a súlyos körülmények között vívott erdei harcokban, mint lövész-ésátár bajtársaival hőiesen megrohmozott egy ellenséges ellenállófélszék. A roham teljes sikerrel járt: Katona három foglyot ejtett és egy nehézpuskát zsákmányolt. Vakmerő fellépésének volt köszönhető, hogy századának előnyomulása biztosítva lett.

Az elsötétítés este 10 órakor kezdődik és hajnal 4:30 óráig tart

Nyílttér

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Ebben a rovatban a hirdetések ára milliméter-sorokként hétköznap 1.10, szombat 1.50 pengő. A legkisebb hirdetés ára 11.—, illetve 15.— P.

OKMÁNYAIT

felkutatja:

HERALDIKA IRODA
IV., Gróf Károlyi-u. 14. Tel.: 351-199, 134-644

OKMÁNYAIT

felkutatja OSKUTATÓ INTÉZET Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám, Telefon: 149-483

Nincs más választásunk, mint a harc, hirdette Linkomies rádióbeszédében

Helsinki, július 3. (Német Távíráti Iroda.) Linkomies miniszterelnök vasárnap a finn rádióban beszédet mondott, melyben kifejezésre juttatta Finnország elhatározását, hogy Németország oldalán folytatja a Szovjet-unió elleni harcot.

A miniszterelnök többek között a következőket mondotta:

Védelmünknek kell szabad népközösségünk, családi életünk és atyáinktól örökölt szellemi értékeinknek. Egyszóval mindent meg kell védenünk, ami az életet élni érdemessé teszi. Másként csak a megadás maradhatna hátra.

Tudom, hogy a Szovjetunió a megadást követeli Finnországtól, a megadás után pedig olyan békét diktálnának nekünk, amely egészen biztosan még a finn nép legelmeibb jogait sem méltatná figyelemre. Szabad népként kell jelenünk és jövőnkért harcolnunk. Erre elegendő az erőnk. Ez az elhatározás egybeesik az országgyűlés által április közepén egyhangúlag meghozott döntéssel.

Finnország természetesen képtelen a maga erejéből kiállni az erőpróbat a Szovjetunióval szemben és így harcában segítségére van szüksége. Az egyetlen ország, amely ezt a segítséget meg tudja és meg akarja adni: Németország. Harcunk eredményessége kizárólag Németország segítségétől lehetséges. Mivel nem akarjuk magunkat az ellenségnek kényre-kedvre

megadni, nincs más választásunk, mint a harc.

Finnország elhatározta, hogy Németország oldalán, Németország fegyver-irásaként folytatja a Szovjetunió elleni harcot. Tekintettel arra a segítségre, melyet Németország a bolsevizmus elleni harcban nyújtott, Finnország magától értetődő kötelessége, hogy csak Németországgal egyetértésben tegye le a fegyvert. A kormány irányadó kötelessége Finnországot és a finn népet megvédeni a fenyegető bukás ellen.

Az Egyesült Államok és Finnország közötti diplomáciai kapcsolat megőrzése Finnország ügyében Linkomies miniszterelnök a következőket mondotta:

E döntésben sem Finnország, sem pedig a finn kormány nem hibás. Számunkra az a vigasz marad, hogy a téli háború idején mind az Egyesült Államok, mind pedig Nagy-Britannia elismerték arra való jogunkat, hogy a Keletről jövő és nemzeti létünket fenyegető támadással szemben védekezhessünk, sőt még meg fel is szólítottak bennünket arra, hogy ne adjuk meg magunkat.

Linkomies következőképp fejezte be beszédét:

Finnország demokrata ország. Saját házukban urak vagyunk s maradjunk. Súlyos megpróbáltatások állnak előttünk, de szabad és emeli fővel álló embereknek fogadjuk öke megálló félelem nélkül, jövőnk iránti felelősségünk teljes tudatában. (MTI)

A finn hadijelentés

Helsinki, július 3. (Német Távíráti Iroda.) A finn véderő vasárnapi jelentése a következőképp hangzik:

A karjalai földszoros nyugati részén csapataink több helyen visszaverték az ellenséges támadásokat, vagy már a készenléti állásokban felmorzsolták az ellenséges csapatrészeket. Az elmúlt 24 órában 20 ellenséges páncélost semmisítettek meg, ebből a légierő 11-et lőtt ki.

Aevrääpäänél és a vuoksi vonalnál főleg tüzserőségi és gránátvető tüzelés folyt.

Aunus irányában Rajakontu és Teru közötti vidéken az ellenség erős egységekkel és a légi, valamint páncélos alakulatok támogatása mellett támadott. Csapataink szívós ellenállást tanúsítottak és nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek. Az ellenségnek sikerült kisebb területeket nyerni. Számos páncélost elpusztítottunk, Terut feladtuk.

Maaselkä irányában Jusstjärvi és Munjärvinél továbbra is elkeseredett harcok folynak.

Rukajärvi irányában az ellenség heves tüzserőségi támogatás mellett egy körülbelül két hadosztálynak megfelelő erősségű csapattal megtámadta állásainkat. A támadást ellen-

lökésekkel és csapataink tűzével visszavertük.

Valamivel északabba ugyancsak visszautasítottuk egy ellenséges csoportnak támaszpontunk ellen intézett támadását. A vasárnapra virradó éjszaka az ellenség tengeri és légi harcú erők támogatása mellett Teikari szigeténél partraszállással próbálkozott.

Partvédő csapataink gyors ellenlökéssel visszazsúrták a tengerbe az ellenséges zászlóaljat. Az ellenség több mint 100 halottat hagyott hátra és sok foglyot vezetett. Legalább egy ellenséges jármotorsónakot elsüllyesztettünk, egy másikat pedig megromogtunk. Partí csapataink hadműveleteit a Viipuri-öbölben parti tüzserőségek eredményesen támogatták.

Saját és német légi harcú kötelékek összehangolt támadást intéztek Ta-litól északnyugatra lévő ellenséges páncélos és csapatgyülekezések ellen és fegyverszállító eszközöket bombáztak a Viipuri-öbölben. Két nagyobb és egy kisebb járművel elsüllyesztettek, ezenkívül pedig egy nagyobb hajót erősen megrongáltak. Saját és német vadászok, valamint a légharító utagek egy megfigyelő léggömböt és összesen 26 ellenséges repülőgépet lőttek le, ebből hatot az Aunus-földszoros fölött.

Hatalmas páncélos csata dúl Tilly térségében

Berlin, július 3. Az Interinf jelenti az inváziós arcvonal helyzetéről:

Az Atlanti-csatában továbbra is a Tilly térségében folyó nehéz páncélos harcok van legnagyobb jelentősége. Tíz angol gyalogos- és páncélos hadosztálynak egy körülbelül hat kilométer mély és 4-5 kilométer széles betörési helyre való tömörítése mutatja, hogy milyen elkeseredett szándéka az angol vezetésnek a német záróállásokat innen kiindulva Caen térségében áttörni.

Bizonyítja azonban ez az angolok rendkívül nagy veszteségeit is, mert az egész betörési hely állandóan a német tüzserőségek összpontosított tüze alatt, amely a gránátvető utagekkel együtt messze benyúlik az angol felvonulási területbe.

A küzdelmek második súlypontja a St. Lotól északra fekvő terület, ahol az amerikaiak szombaton több ízben indultak támadásra anélkül, hogy elérték volna a német vonalakat.

Az amerikai hadifoglyok kijelentették, hogy a megelőző napon előkészített amerikai támadások részükre nagyon érzékeny veszteségeket hoztak. Az egyik amerikai ezredet teljesen felmorzsolták. Egy másik ezred a szerencsésen támadási kísérlet során annyira tönkrement, hogy ki kellett vonni az arcvonalból. A St. Loért folyó harcok

kat az egész hídfőállás kiterjesztésére irányuló nagyobb amerikai-angol hadművelet bevezetésének kell tekintelnünk. (MTI)

30 óra alatt 127 brit páncélost lőttek ki Caennél a németek

Berlin, július 3. Mint a Német Távíráti Iroda értesül, a 2. brit hadsereg páncélos vesztesége a Caentól délnyugatra folyó anyagcsatában még mindig növekednek. Az elmúlt 30 óra alatt német csapatok 127 brit páncélost lőttek ki. Tekintettel arra, hogy még számos egységtől nem érkeztek be a jelentések, feltételezendő, hogy a ki-lőtt brit páncélosok száma még jelentéke-nyen magasabb. (MTI)

Cherbourg kikötőberendezései teljesen használhatatlanok

Genf, július 3. (Német TI) Londonból jelentik:

A Manchester Guardian írja: Cherbourg kikötőberendezéseit a németek olyan alaposan szétrombolták, hogy jó időbe telik, amíg a szövetségesek ismét használhatják azokat. (MTI)

Miért írják össze a kikeresztelkedett és a vegyesházasságban élő zsidókat?

Hétfőn reggel két falragasz jelent meg a polgármester felhívásával. Az egyikben felhívja a Budapesten tartózkodó mindkét nemű, 16-60 éves, megkülönböztető jelzés viselésére kötelezett zsidókat, akik 1941 augusztus 1-ig bejárjanak Budapesten államjogilag érvényesen megkeresztelték és azóta is valamely bevett keresztény hitfelekezeti tagjai, hogy okirataikkal nyilvántartásba vétel végett jelentkezzenek július 3-tól 7-ig délután 5 óráig annál a budapesti lelkész hivatalnál, ahol keresetelésük megtörténi.

A másik falragaszon felhívja a polgármester a vegyesházasságban élő, Budapesten tartózkodó, megkülönböztető jelzés viselésére kötelezett zsidókat, hogy okirataikkal nyilvántartásba vétel végett július 3-tól 7-én délután 5 óráig jelentkezzenek a mostani tartózkodási helyük szerint illetékes kerületi előljárási hivatalnál.

A Pest szerkesztősége érdeklődött a legnagyobb budapesti plébániahiva-

talnál a sárga csillag viselésére kötelezett kikeresztelkedettek összeírásának jelentősége felől. A plébániahivatal azt a felvilágosítást adta, hogy tudomásuk szerint az összeírás az 1941. augusztus 1. előtti kikeresztelkedettek számának megállapítását és ezen zsidó fajú keresztények helyzetének tisztázását célozza.

A plébániahivatal szerint Budapesten sokezer, az összeírás hatálya alá tartozó egyén él, úgyhogy maga az összeírás technikai lebonyolítása, tekintve a rövid határidőt, igen nagy adminisztrációs nehézséget okoz.

A sárgacsillag viselésére kötelezett vegyesházasságban élők összeírása a kerületi előljárási hivataloknál történik. Az összeírás célja ugyanaz, mint a csillag viselésére kötelezett keresztényhitű zsidóké. A legtöbb vegyesházasságban élőt az V., VI., VII. kerületben tartják nyilván. Az előljárási hivatalok már mindezt megtették az intézkedéseket, hogy a várható hatalmas munkatöbbletet simán lebonyolíthassák.

Morrison még mindig nem nyilatkozik a V.1. pusztításairól

Genf, július 3. (Német Távíráti Iroda) Londonból jelentik: Egész sor brit parlamenti tag a V.1-támadások megindulása után követelte az alsóházban, hogy a brit kormány ne burkolózzék az ügy tekintetében ilyen szigorú titoktartásba.

A Daily Herald jelentése szerint Sir Thomas Moore konzervatív képviselő tudni szerette volna, hogy vaj-

jon Morrison belügyminiszter nem óhajtja-e hetenként közölni a veszteségszámokat és a támadások kezdete óta történt sebesülések és halálosok összeállítását. Morrison azt válaszolta: ilyen esetekben mindig figyelembe kell venni, ahogy hasznos tájékoztatással szolgáljanak az ellenségnek. Mégis át fogom még egyszer tanulmányozni a kért. (MTI)

A hétfőre virradó éjszaka sem szünetelt a „V.1.” harcban

Amsterdam, július 3. Mint a brit hírszolgálat jelenti, a „V.1.” német megtörő fegyver harcbanvétele a hétfőre virradó éjszaka sem szünetelt. (MTI)

Reuter-jelentés szerint állítólag repülőgépek kísérik a dinamitmeteorokat

London, július 3. (NST) A Reuter Iroda jelenti valahonnan Dél-Angliából: Azt hiszik, hogy a hétfőre virradóra Dél-Anglia fölé érkezett repülőbombákat rendes repülőgépek kísérték. Az egyik kerületben egy repülőbomba károkat okozott. Néhány pere múlva repülőgépmotorok búgását lehetett hallani, majd kevéssel utána négy robbanás következett.

Rögtönítélő bíróság előtt egy fegyházviselt újpesti tolvaj

A pestvidéki ügyészség hétfőn délután állította a pestvidéki törvényszék rögtönítélő bírósága elé Rutich Béla 32 éves kertészegedet, akit az elsőfokú ítélet idején elkövetett lopás kísérletével vádolt meg.

Nagy Károly elnök nyitotta meg a tárgyalást. A vádlott személyi adatainak felvételekor kiderült, hogy Rutich már közel tíz évet töltött fegyházban.

Ezután Dezső Sándor ügyészségi elnök terjesztette elő a vádat. Eszerint Rutich éjjel 1/3 óra tájban mászott be Újpesten Császár Gyula szabósegéd Vasvári Pál-utca 34. számú házában lévő lakásának ablakán.

Észrevették, erre kiugrott az utcára, de csakhamar elfogták. A vád előterjesztése után Rutich Béla kihallgatá-

sát kezdték meg. Ítélet a koradélutáni órákban várható.

Dietl vezérezredes halála és temetése

Berlin, július 3. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Dietl vezérezredes 1944 június 23-án halálos repülőgépeszerencsétlenség áldozata lett. Edward Dietl vezérezredes személyével a német véderő egyik legnépszerűbb tábornokát vesztette el. Az első világháborút csapattisztként küzdötte végig, 1920-ban ismerkedett meg Hitlerrel és azonnal csatlakozott hozzá. 1940-ben a narviki győzelem tette világhírűvé nevét. 1942 január 15-én a lapföldi hadsereg főparancsnokává nevezték ki.

Szombaton délután ünnepélyes állami aktussal vett búcsút a német nép Dietl vezérezredestől. A Führer mélyen átértékelte szavakkal búcsúzott kiváló katonájától. Többek között a következőket mondotta:

— Dietl vezérezredes katonai teljesítményei bekerülnek a történelembe. Amidőn annakidején személyesen döntöttem úgy, hogy Dietl tábornok hajtsa végre a narviki expedíciót, az azért történt, mert hittem, hogy olyan férfit

ismerek benne, aki hitével és bizalmával még a reménytelennek látszó feladatok is végre tudják hajtatni.

— Amikor legutóbb nálam volt, a finnországi újabb hadihelyzettel kapcsolatban, ugyanaz a felületlen bízom beszélt belőle, hogy a jövőben is minden körülmények között minden helyzeten úrrá lesz. És ha szükséges, a legnehezebb feladatokkal is megbirkózik. Hozzáfűződő személyes barátságom különösen fájdalmassá teszi a megemlékezést róla. Ezért búcsúzóim most egy mélyen elfogódott férfi keserű érzelmeivel ettől a barátomtól, másrészt viszont azzal a örökös fanatizmussal, hogy a hova oltárrá hozott ez az újabb áldozat is csak új kötelezettséget jelent mindnyájunk számára.

Vasárnap délelőtt Dietl vezérezredes földi maradványai Münchenbe érkeztek. A díszes katonának örök nyugalmába helyezése a város északi temetőjében történt a véderő és a párt képviselőinek jelenlétében.

A gyors mentés titka légítámadás után: Jelöljék meg a járdákon is az óvóhelyek vészkijáratának irányát!

A vidéki városokban már sok helyen megvalósították a közelmúltban történt légítámadások pusztításainak tapasztalatai nyomán azt az egyszerű, de rendkívül hathatós óvintézkedést, hogy a mentés közvetlenül a légítámadás után megkönnyítsék. Most Budapesten is követték már egy-két helyen a vidéki példát, de a lakosság testi épségének biztonsága szempontjából ezt az óvintézkedést mindenütt meg kell tenni a fővárosban.

A különböző légóltalmi utasítások értelmében az óvóhely belsejében már régen megjelölték a vészkijáratot, hogy szükség esetén azonnal lehesse menekülni. A tapasztalatok azonban megmutatták, hogy a bombatalálatok beomlott házak óvóhelyein, ha a kijáratok eltömődtek, csak komoly idővesztéssel tudták megközelíteni a mentésre váró embereket. Pedig ilyenkor minden perc a halált jelentheti, ha nem érkezik időben a segítség. A mentés meggyorsításának titka ugyanis az, hogy az eltakarított és mentési munkálatokat legelőször azzal kezdjék, hogy szabadabbá tegyék a vészkijáratokat és az óvóhelyre szorult embereket meg tudják menteni. Ha azonban az összeomló ház törmelékai messze szétcsapódnak, a gyors munkában nics idő

arra, hogy alaprajzot tanulmányozzanak és embereket kérdezzenek meg, merre is van a beomlott ház vészkijárata. Ezért tesz igen nagy szolgálatot a mentési munkálatoknál, ha az óvóhely vészkijáratait nemcsak a házak falán kívül, hanem fehér vagy színes festékkel, nyílal, hosszú vonallal a járdán át is megjelölik. Így azonnal a legfontosabb irányban indulhat meg az életmentő munka és nem kell az embereknek órákhozott, sőt napokon keresztül kétség- és remény közt vergődniük a beomlott óvóhelyen. Ugyáztzik, a vidéki példa Pesten is kövételre talál. A járdákon járdaszélességben történő megjelölés igazán csekély kiadást jelent a háznak, háztulajdonosnak, ha ugyan nem lehet a járdaszélek bemezselésével elvégezni ezt a festést is hatóságilag elvégeztetni. Mindenesetre a milliós főváros minden lakója személyes biztonságát és további megnyugtatását jelenti az óvóhelykijáratok ilyen megjelölése. Ha ugyanis csupán a ház falán jelölik meg a vészkijáratot kívülről, a törmelék és beomlás eltüntetheti a jelölést és a sietségben senki sem tudja a mentés legfontosabb szakaszának irányát. A festett vonal viszont legalább egy darabon kilátszik beomlás után is és mutatja, milyen irányban kell keresni a vészkijáratot.

A Ganz közgyűlése

A Ganz és Társa Villamosági, Gép-, Waggon- és Hajógyár Rt. báró Radvánszky Albert koronaőr, m. kir. titkos tanácsos, alelnök elnökele alatt tartott 74. közgyűlése az igazgatóság javaslatára a vállalat 1943. évi mérlegét P 3.388.132.43 nyereséggel állapította meg és elrendelte, hogy ebből az összegből a megengedett 2%, azaz részvényenként 50 fillér osztalék fizetessék ki, P 650.000.— a tartaléktökhöz esatoltassák, P 2.000.000.— a nyugdíjalapok erősítésére fordíttassék és P 617.906.14 a folyó esztendő nyereség- és veszteségszámlájára átvezetessék. Az osztalékszelvények július 3-tól kezdve a Hitelbank budapesti fióntézeténél válthatók be. A közgyűlés az igazgatóság új tagjait megválasztotta Bíró Árpádot, a Hitelbank ügyvezető igazgatóját. Az igazgatóság jelentésében utal arra, hogy a vállalat 1944 végén eléri fennállásának századik évfordulóját.

Az igazgatóság a közgyűlést követő gyűlésében igazgatókká nevezte ki: Döry Ervin, Kerpely Kálmán, Lehel Viktor, dr. báró Mannsberg Arvéd, Mendelényi

Július 4. és 8-án délután 2 órakor

ügetőversenyek

Miklós és Sztróky Pál igazgatóhelyettesek, igazgatóhelyettesek: Hauser Adorján és Ingezo Jenő cégvezetőket, cégvezetőkké: Antalffy Károly, Dvihal József, Kemenes József, Müller Lajos, Schaffer Károly, Trsztyenszky Jenő, dr. Varga József, Vojnics Jenő és Zilahy Károly felügyelőket, azonkívül számos tisztviselőt léptetett elő.

A zöldbab lett a tömegcikk

A környék és a vidék jelentős tételben szállítja a vajbabot és a zöldbabot. János-halmáról meggy érkezett.

A konyhakerti termékek piacán az árak nagyban így alakultak: Új fokhagyma 50-200, főzõhagyma csomója 30-50, csemege-zöldhagyma 14-20, különféle fajú retek 16-50, sörretek 36-60, fejes-saláta 14-30, csipkés cukorsaláta 20-36, kalarabé darabja 8-20, csomózott kalarabé (5 darab) 20-80, fejeskáposzta 40-100, kelkáposzta 50-120, karfiol levelezett mérve 150-340, tisztított karfiol 250-500, főzõtök 30-60, cukorborsó és vejborsó 80-140, vajbab és zöldbab 60-110, petrezselyem csomója 30-60, sárgarépa csomója 20-50, spárza 120-400, uborka 200-360, kapor csomója 30-50 fillér.

A gyümölcspiacán az alma 8-13, cseresznye 1.80-4.60, meggy 240-380, ribizke 2.20-3.80, egres 1.50-2.40, kerti szamóca 2.50-6.—, málna 4-6.50 pengő.

SZÍNHÁZ ÉS FILM

Új artistaműsor a Népvárietében

A Népvárietét ismét új műsort mutatott be nagyszámú közönségének. A júliusi műsor még a júniusi programot is felülmúlja. Tasnády József igazgató, Európa többszörös birkózóbajnoka ugyanis költséget nem kímélve, a legjelesebb magyar artistákat állította a siker szolgálatába. Felép Martin Djemul, a híres hangutánzó, a három Fokber nevű komikus artistacsoport, Biróczy Magda, az új táncosillag, a két Quick néven ismeretes két átváltozó művész. Az excentrikus akrobatákat ezúttal a Pusztavak képviselik.

A két Drumá szonglörködők, a két Rexon pedig légtornász-mutatványokat mutat be. Bocskay Dániel, az eleven gumilabda mulatságos artistaszámokkal működik közre. Mindszenty Ödön, az ismert énekes áriákat és dalokat ad elő. Carltan kisasszony hét idomított csodapapagájával mutat be meglepő mutatványokat. A tiztagúra kiegészített Tasnády-táncosnőpárt új táncszámokkal lép a nyilvánosság elé. Az előadások esténként 7/8-kor kezdődnek, vasárnap és ünnepnap délután 1/4-kor is tartanak előadást.

Miénk a jövő

A Hitler Jugend a főszereplője a Miénk a jövő című, többször betiltott német filmnek. A film a nemzetiszocialista ifjúság harcát mutatja be a kommunista szervezkedés ellen. Főszereplő: Heinrich George.

Premier kedden az Urániában.

MEXIKÓI FUTÁR kedden a Scalában

A Scala Filmszínház kedden új filmet mutat be, címe: Mexikói futár. A film a mexikói forradalom idején játszódik le. Két jóbarát története elevenedik meg a néző előtt rendkívül izgalmas mese keretében. A zenés, kalandos filmet Göbl György hozza forgalomba.

Párisi hidak alatt a Radiusban

A Radius filmszínház kedden mutatja be a Párisi hidak alatt című Objective-filmet, mely a régi, békebeli Páris mosolygós és derűs napjait idézi. Egy házasságszedelő áll a szellemes mese középpontjában. Jules Berry, Florelle és Denise Boscó, az újonnan feltűnt csillag a film három főszereplője.

Csütörtökön rádióközvetítés az Erzsébetvárosból

Az Erzsébetvárosi Színház igen nagy sikerrel játssza Erdélyi Mihály Cserebogár, sárga cserebogár... című vidám nyári operettjét, melynek főszereplői: Honthy Hanna, Csontos Gyula, Fejes Teri, Sicsomi Nusi, Rév Erzsé, Török Ilona, Bilicsi Tivadar, Kertész Dezső, Nádor Jenő és Csányi László. Hogy a rádió hallgatósága is megismerhesse a zenés újdonságot, a rádió igazgatósága csütörtökön műsorra tűzi a darabot.

Színházak mai műsora

ÚJ MAGYAR: Ótélése, a mama (6). — FŐVÁROSI OPERETT: Luxemburg grófia (7/8). — MADÁCH: Artatlanok (1/2). — MÁRKUS PARKSZÍNHÁZ (184-984): Szakítok magával (6). — ERZSÉBETVÁROSI: Cserebogár, sárga cserebogár... (6). — JÓKAI: Batskai lakodalm (1/2). — NÉPVÁRIETÉ A SPORTCSARNOKBAN (297-842, 297-843): Új artistaműsor (1/2). — MŰSZÍNHÁZ: Tokaji aszu (3, 5, 7).

A többi színház ma nem tart előadást.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ű = Vasárnap és ünnepnap.

ADRIA (353-707): Aranypáva. (3 5 7; V Ű 11 és 1-kor is.) — ALKOTÁS (355-374): Beáta és az ördög. (1/4 5 7; V Ű 11 1/2 3 5 7.) — ATRIUM (153-034, 154-024): Ez történt Budapesten. (1/4 1/6 1/8; Sz V Ű 1/2-kor is.) — BARLANG (422-722): Régi nyár. (3 5 7; V Ű 1 3 5 7.) — BAROSS (149-510): Elkésett szerelem. (5 7; V Ű 3 5 7.) — BELVÁROSI SZÍNHÁZ (354-563): Aranypáva. (1/4 1/6 1/8; V Ű 1/3 1/4 1/5 1/6 1/8 1/10 1/12 1/16 1/20 1/24 1/30 1/40 1/48 1/60 1/72 1/84 1/90 1/108 1/120 1/144 1/160 1/180 1/200 1/240 1/270 1/300 1/360 1/400 1/450 1/500 1/540 1/600 1/630 1/700 1/720 1/800 1/900 1/1000 1/1080 1/1200 1/1260 1/1400 1/1500 1/1600 1/1800 1/2000 1/2100 1/2250 1/2500 1/2700 1/3000 1/3150 1/3500 1/3600 1/4000 1/4200 1/4500 1/4800 1/5000 1/5400 1/5600 1/6000 1/6300 1/7000 1/7200 1/8000 1/8400 1/9000 1/9000 1/10000 1/10500 1/11000 1/12000 1/12600 1/13500 1/14000 1/15000 1/15600 1/16000 1/16800 1/18000 1/18000 1/19000 1/20000 1/21000 1/21000 1/22500 1/24000 1/25000 1/27000 1/28000 1/30000 1/30000 1/31500 1/32000 1/33000 1/35000 1/36000 1/37000 1/38000 1/40000 1/40000 1/42000 1/42000 1/45000 1/45000 1/48000 1/48000 1/50000 1/50000 1/54000 1/54000 1/56000 1/56000 1/60000 1/60000 1/63000 1/63000 1/66000 1/66000 1/70000 1/70000 1/72000 1/72000 1/75000 1/75000 1/78000 1/78000 1/80000 1/80000 1/84000 1/84000 1/87000 1/87000 1/90000 1/90000 1/94000 1/94000 1/96000 1/96000 1/100000 1/100000 1/105000 1/105000 1/108000 1/108000 1/110000 1/110000 1/114000 1/114000 1/117000 1/117000 1/120000 1/120000 1/126000 1/126000 1/130000 1/130000 1/135000 1/135000 1/140000 1/140000 1/144000 1/144000 1/150000 1/150000 1/156000 1/156000 1/160000 1/160000 1/168000 1/168000 1/170000 1/170000 1/174000 1/174000 1/180000 1/180000 1/186000 1/186000 1/190000 1/190000 1/196000 1/196000 1/200000 1/200000 1/210000 1/210000 1/216000 1/216000 1/220000 1/220000 1/225000 1/225000 1/230000 1/230000 1/234000 1/234000 1/240000 1/240000 1/246000 1/246000 1/250000 1/250000 1/256000 1/256000 1/260000 1/260000 1/266000 1/266000 1/270000 1/270000 1/276000 1/276000 1/280000 1/280000 1/286000 1/286000 1/290000 1/290000 1/296000 1/296000 1/300000 1/300000 1/306000 1/306000 1/310000 1/310000 1/316000 1/316000 1/320000 1/320000 1/326000 1/326000 1/330000 1/330000 1/336000 1/336000 1/340000 1/340000 1/346000 1/346000 1/350000 1/350000 1/356000 1/356000 1/360000 1/360000 1/366000 1/366000 1/370000 1/370000 1/376000 1/376000 1/380000 1/380000 1/386000 1/386000 1/390000 1/390000 1/396000 1/396000 1/400000 1/400000 1/406000 1/406000 1/410000 1/410000 1/416000 1/416000 1/420000 1/420000 1/426000 1/426000 1/430000 1/430000 1/436000 1/436000 1/440000 1/440000 1/446000 1/446000 1/450000 1/450000 1/456000 1/456000 1/460000 1/460000 1/466000 1/466000 1/470000 1/470000 1/476000 1/476000 1/480000 1/480000 1/486000 1/486000 1/490000 1/490000 1/496000 1/496000 1/500000 1/500000 1/506000 1/506000 1/510000 1/510000 1/516000 1/516000 1/520000 1/520000 1/526000 1/526000 1/530000 1/530000 1/536000 1/536000 1/540000 1/540000 1/546000 1/546000 1/550000 1/550000 1/556000 1/556000 1/560000 1/560000 1/566000 1/566000 1/570000 1/570000 1/576000 1/576000 1/580000 1/580000 1/586000 1/586000 1/590000 1/590000 1/596000 1/596000 1/600000 1/600000 1/606000 1/606000 1/610000 1/610000 1/616000 1/616000 1/620000 1/620000 1/626000 1/626000 1/630000 1/630000 1/636000 1/636000 1/640000 1/640000 1/646000 1/646000 1/650000 1/650000 1/656000 1/656000 1/660000 1/660000 1/666000 1/666000 1/670000 1/670000 1/676000 1/676000 1/680000 1/680000 1/686000 1/686000 1/690000 1/690000 1/696000 1/696000 1/700000 1/700000 1/706000 1/706000 1/710000 1/710000 1/716000 1/716000 1/720000 1/720000 1/726000 1/726000 1/730000 1/730000 1/736000 1/736000 1/740000 1/740000 1/746000 1/746000 1/750000 1/750000 1/756000 1/756000 1/760000 1/760000 1/766000 1/766000 1/770000 1/770000 1/776000 1/776000 1/780000 1/780000 1/786000 1/786000 1/790000 1/790000 1/796000 1/796000 1/800000 1/800000 1/806000 1/806000 1/810000 1/810000 1/816000 1/816000 1/820000 1/820000 1/826000 1/826000 1/830000 1/830000 1/836000 1/836000 1/840000 1/840000 1/846000 1/846000 1/850000 1/850000 1/856000 1/856000 1/860000 1/860000 1/866000 1/866000 1/870000 1/870000 1/876000 1/876000 1/880000 1/880000 1/886000 1/886000 1/890000 1/890000 1/896000 1/896000 1/900000 1/900000 1/906000 1/906000 1/910000 1/910000 1/916000 1/916000 1/920000 1/920000 1/926000 1/926000 1/930000 1/930000 1/936000 1/936000 1/940000 1/940000 1/946000 1/946000 1/950000 1/950000 1/956000 1/956000 1/960000 1/960000 1/966000 1/966000 1/970000 1/970000 1/976000 1/976000 1/980000 1/980000 1/986000 1/986000 1/990000 1/990000 1/996000 1/996000 1/1000000 1/1000000 1/1006000 1/1006000 1/1010000 1/1010000 1/1016000 1/1016000 1/1020000 1/1020000 1/1026000 1/1026000 1/1030000 1/1030000 1/1036000 1/1036000 1/1040000 1/1040000 1/1046000 1/1046000 1/1050000 1/1050000 1/1056000 1/1056000 1/1060000 1/1060000 1/1066000 1/1066000 1/1070000 1/1070000 1/1076000 1/1076000 1/1080000 1/1080000 1/1086000 1/1086000 1/1090000 1/1090000 1/1096000 1/1096000 1/1100000 1/1100000 1/1106000 1/1106000 1/1110000 1/1110000 1/1116000 1/1116000 1/1120000 1/1120000 1/1126000 1/1126000 1/1130000 1/1130000 1/1136000 1/1136000 1/1140000 1/1140000 1/1146000 1/1146000 1/1150000 1/1150000 1/1156000 1/1156000 1/1160000 1/1160000 1/1166000 1/1166000 1/1170000 1/1170000 1/1176000 1/1176000 1/1180000 1/1180000 1/1186000 1/1186000 1/1190000 1/1190000 1/1196000 1/1196000 1/1200000 1/1200000 1/1206000 1/1206000 1/1210000 1/1210000 1/1216000 1/1216000 1/1220000 1/1220000 1/1226000 1/1226000 1/1230000 1/1230000 1/1236000 1/1236000 1/1240000 1/1240000 1/1246000 1/1246000 1/1250000 1/1250000 1/1256000 1/1256000 1/1260000 1/1260000 1/1266000 1/1266000 1/1270000 1/1270000 1/1276000 1/1276000 1/1280000 1/1280000 1/1286000 1/1286000 1/1290000 1/1290000 1/1296000 1/1296000 1/1300000 1/1300000 1/1306000 1/1306000 1/1310000 1/1310000 1/1316000 1/1316000 1/1320000 1/1320000 1/1326000 1/1326000 1/1330000 1/1330000 1/1336000 1/1336000 1/1340000 1/1340000 1/1346000 1/1346000 1/1350000 1/1350000 1/1356000 1/1356000 1/1360000 1/1360000 1/1366000 1/1366000 1/1370000 1/1370000 1/1376000 1/1376000 1/1380000 1/1380000 1/1386000 1/1386000 1/1390000 1/1390000 1/1396000 1/1396000 1/1400000 1/1400000 1/1406000 1/1406000 1/1410000 1/1410000 1/1416000 1/1416000 1/1420000 1/1420000 1/1426000 1/1426000 1/1430000 1/1430000 1/1436000 1/1436000 1/1440000 1/1440000 1/1446000 1/1446000 1/1450000 1/1450000 1/1456000 1/1456000 1/1460000 1/1460000 1/1466000 1/1466000 1/1470000 1/1470000 1/1476000 1/1476000 1/1480000 1/1480000 1/1486000 1/1486000 1/1490000 1/1490000 1/1496000 1/1496000 1/1500000 1/1500000 1/1506000 1/1506000 1/1510000 1/1510000 1/1516000 1/1516000 1/1520000 1/1520000 1/1526000 1/1526000 1/1530000 1/1530000 1/1536000 1/1536000 1/1540000 1/1540000 1/1546000 1/1546000 1/1550000 1/1550000 1/1556000 1/1556000 1/1560000 1/1560000 1/1566000 1/1566000 1/1570000 1/1570000 1/1576000 1/1576000 1/1580000 1/1580000 1/1586000 1/1586000 1/1590000 1/1590000 1/1596000 1/1596000 1/1600000 1/1600000 1/1606000 1/1606000 1/1610000 1/1610000 1/1616000 1/1616000 1/1620000 1/1620000 1/1626000 1/1626000 1/1630000 1/1630000 1/1636000 1/1636000 1/1640000 1/1640000 1/1646000 1/1646000 1/1650000 1/1650000 1/1656000 1/1656000 1/1660000 1/1660000 1/1666000 1/1666000 1/1670000 1/1670000 1/1676000 1/1676000 1/1680000 1/1680000 1/1686000 1/1686000 1/1690000 1/1690000 1/1696000 1/1696000 1/1700000 1/1700000 1/1706000 1/1706000 1/1710000 1/1710000 1/1716000 1/1716000 1/1720000

A Ferencváros nyerte a Magyar Kupát

A fáradt NAC négy gólt kapott

A Nagyváradi vasárnap a horvát bajnokságtól, a Gradjanskától 4:0 (2:0) arányú súlyos vereséget szenvedett az Üllői-úton. magyar bajnokságon látszott az idényre teljes fáradtság. A bajnokság után, en fáradtan már nem lett volna szabad győzelmes mérkőzést játszani. A Gradjanski viszont Budapesten is megmutatta nagy tudását. Különösen a csatársora volt veszélyes.

Negyed hatkor a horvát csapat kezdte a játékot és Bobek fejesét Vécei csak nehezen tudta védeni. Az ötletesen játszó Gradjanski csatársor széthúzta a nagyváradi védelmet és a 9. percben Zimmermansics jobb szélső pontos beadását a jóérzéssel berúgó Lokosek balösszekötő befeljelte. (1:0) Ezután a Nagyváradi is vezetett néhány támadást, de a 32. perc meghozta a második horvát gólt. Jasbinsek centerhalf labdáját a balösszekötő Lokosek elesítte és a 16-osról védhetetlenül a hálóba lőtte. A 36. percben Mészáros, a jobb hátvéd, egészen indokolatlanul belelépett Wölflbe, majd ugyancsak Mészáros a balszélső Kokotovicot szerelte durván. A NAC erőteljes támadásaival ért véget a féldél.

A második féldélben a horvát csapat vezette az első támadásokat, de a nagyváradi belsők ügyszólván nem is mentek labdára, így eredményt nem is tudott elérni a NAC. A horvátok a 18. percben lőtek harmadik góljukat, amikor is Matekko beadását Lesnik belőtte (3:0). A nagyváradi játékosok „olomlábakon” mozogtak és a Gradjanski most már iskolajátékba kezdett. A 24. percben ugyancsak Lesnik lőtte a negyedik Gradjanski-gólt (4:0). Majd Bobek és Wölfl veszélyes lövése szállt a kapu mellé. Lanyha mezőnyjátékkal ért véget a mérkőzés.

Ferencváros - Kolozsvár 3:1 (0:1)

Kolozsváron játszották a Magyar Kupa megismételt döntőjét. A légveszély miatt csak 41-kor tudták elkezdni a játékot a KEAC-pályán, 14.000 néző előtt. A Kolozsvár a remekül kitörő Bonyhádi révén már az első percben gólt ért el (0:1), a Ferencváros azonban fölénybe került. Előbb dr. Sárosi, majd Onódi hagyott ki holtbiztos helyzeteket. A kolozsvári támadásokat a zöld-fehér védelem Tátraival az élen biztosan hátrította el.

A második féldélben erős támadásba lendült a Ferencváros és az 5. percben dr. Sárosi kiegyenlített. Egyre jobban fokozódott a ferencvárosi nyomás és a ragyogóan játszó Sipos a 12. percben egyéni játékkal, kicselezve az egész kolozsvári védelmet, megszerezte a vezetést. (2:1). A Ferencváros ezután érthetetlenül védekezni kezdett és az majdnem megbosszulta magát, mert a kolozsvári kiegyenlítés a levegőben lógott. A 43. percben az ellenállhatatlan Sipos ragyogóan elhúzott a jobbszélen és belőtte a zöld-fehérek harmadik gólját (3:1).

A BUDAPEST-VIDEK ökölvívó válogatott eredménye 12:4 volt.

A MUE ÚSZÓVERSENYÉN a 100 m férfilyorsúszást Hámori (MAC) nyerte 1 p 02 mp-es idővel. A 100 m-es férfi mellúszást Németh (Gamma) 1 p 16,3 mp-es idővel. A 100 m-es hátúszásban a győztes dr. Bánki-Horvát (MAFC) 1 p 16,4 mp-et úszott. A 100 m-es hölgy hátúszást Novák Ilona (MUE) 1 p 25,6 mp-es idővel nyerte.

A MASZ KÉTNAPOS ORSZÁGOS IFJÚSÁGI ATLÉTIKAI VERSENYÉN a rúdugrásban Zsitvai (MRTSE) 350 cm-rel győzött, míg 100 m-en Krivánszky (BBTE) 11,2 mp-es idővel győzött. A magasugrást Lehoczy (P. MOVE) 178 cm-rel nyerte. A Budapest kerületi felnőtt váltóbajnoki számban az 5000 m-es ötös csapatversenyt a BBTE nyerte (Kelen, Szilágyi, Reményi, Lendvai, Bujna).

AZ FTC VIZIPÓLOCSAPATA az I. oszt. bajnokságban 5:2 (3:1) arányban legyőzte a MAFC-ot, míg a MAC csapata a SZUE felett 11:0 (4:0) arányú győzelmet aratott.

A MILLENÁRIUS SPORTELEPRE vasárnap délutánra kiírt kerékpáros pályaverseny elmaradt.

Bizalmas beszélgetés

A 75 ÉVES SZIRIUSZ MESTERREL A JUPITER-LAKÓK ÉLETÉRŐL ÉS A HOLD TITKAIRÓL

A KÉKGOLYÓ-UTCA 26.

számú ház második emeletének

4-es számú ajtáján fehér zománctáblán nagy, fekete betűkkel virít ez a név: Varga László — Sziriusz-mester. Csöngetésemre alacsony, fehérhajú, öregember nyit ajtót. Mélyen a szemembe néz, tekintete végigfut rajtam és valahogy úgy érzem, hogy az alacsony kis ember félig-meddig már ismer. Talán titokzatos módon egy kicsit belém látott.

Lehet, hogy ezt az érzést csak azok a hírek okozzák, amit az őszhajú Sziriusz bátyánkról sokhelyen hallottam. Állítólag előre látja a jövőt. Mindenesetre nagy érdeme az a hátorság, amellyel vállalta a kockázatot, hogy a változókéony idő járását előre megmondja. Ugyan a komolytalan szelek és a váratlanul jövő virgocok néha nem tartották be a Mester által előírt menetrendet, de hát arról ő igazán nem tehet. Mint megtudom, kettős jubileumot ünnepel ebben az évben. Hetvenöt esztendő fehéritette meg haját és negyvenöt éve foglalkozik jóslással. A negyvenöt esztendő elég sok sikert hozott, mert kisebb eltérésektől eltekintve, legtöbbször bevált Laci bácsi időjárásjóslata. Nagyon kedvesen fogad. Kérdéseimre készségesen meséli, mikor ébredt annak tudatára, hogy őt jónak teremtette az ég.

ÉJFÉLI KISDED

a mester, mert 1869 december 25-én született, karácsony éjszakáján, pontosan éjfélnél.

A 12-es szám azóta is végigkísérte az életet. Kilencéves korában egyszer az utcán ment, amikor a déli Ave Mariára kondultak a harangok és abban a pillanatban úgy érezte, hogy egy kéz lefogja a szemét, elejétől előtte a világ és — nem látott semmit. Úgy vezeték haza az utcáról, ahol megvakult. Rémülten hívtak orvost a szülőket, de az orvos kijelentette, hogy nem tud segíteni, mert praksisában nem fordult elő, hogy valaki ok nélkül megvakuljon az utcán, ha előtte semmi baja sem volt a szemével.

A gyereket azonban — ahogy az öreg emberré lett Sziriusz bácsi meséli — valami nyugalom fogta el. Lefeküdt és csendesen elaludt. Azon éjszakán álmában egy hatalmas természetű ósz ember alakja jelent meg előtte. Haja és szakállja ezüstösen csillogott, fehér finom szövet fedte a testét. A vak gyerek fölé hajolt és azt mondta:

— Az Űr küldött hozzád, fiam... Megáld téged hosszú élettel az a kéz, amely lefogta szemed, hogy ne láss. Amikor elborult előtted a világ, veled volt az Űr. Ne csüggedj el, mert három nap múlva újra látni fogsz. Abban a percben, amikor megszólal a harang.

És a megáldott időpontban, harangzúgás közben kitisztultak a kilencéves gyerekek szemei. Éppen úgy látott, mint azelőtt.

— Hogy történik tulajdonképpen a jóslás, miből tudja meg a jövőndőt? — érdeklődöm az őszhajú Sziriusztól.

— Az időjárás változását — feleli — megtudom részben a csillagokból, részben pedig az álmomból. Mert ha valamire kíváncsi vagyok, imádkozom, hogy segítsen meg az ég és kérdéseimre éjszaka megáldom a feleletet. Oda megyek álmomban, ahová akarok.

— Milyen különös vidékeken járt eddig a Mester? — érdeklődöm tovább, mert Sziriusz bácsi most már belémlegetett a dologba.

JÁRTAM A HOLDBAN,

a Marsban és a Jupiterben

mondja.

— Mit tapasztalt a fölünk oly távoleső égitesteken?

— Egyszer vizsgáltam a holdat, — meséli, mint a színesfilmen Münchhausen báró, — felmerült bennem a gondolat, hogy vajjon vannak-e a Holdban élőlények! Elálmosodtam, majd testemet könnyű érzés fogta el, úgy éreztem, hogy repülök s egyszer csak különös tájékon jártam. Akkor már tudtam, hogy a Holdban vagyok. Óriási jéghegyek között, 30 fokos kemény hidegben mentem és nem láttam sehol élőlényt. Vigasztalan sivárság vett körül. Megállapítottam, hogy kihűlt égitest a Hold és nincs élet rajta. Hamarosan felébredtem, dermedt volt az egész testem és vacogtam.

— A A Marsban másfajta életet látott?

— Sok csillagász azt állítja, hogy művelt társadalom él a Mars felületén. Hát én fennjártam, — meséli komolyan az öreg ember — de nem láttam sehol egy épületet, se virágot, se fát. Csupa forróság volt minden. Egyszer csak egy kerek vízmedencéhez értem és emberi alakokat láttam a víz fenekén aludni. Kör alakban feküdtek úgy, hogy egyik lába a másik fejénél volt. Hatalmas, 180 centiméteres, soványtestű pikelyesbőrű lények és ruhájuk nincs. Egy nőt megkérdeztem, mikor van éjszaka. Megtudtam, hogy a nap sohasem nyugszik le, a vízmedence a házuk, ebben élnek. A levegő állandóan 45 Celsius hőfokú. Amikor felébredtem, csuromvíz voltam, kivert a forróságtól a verejték.

— Ha már itt tartunk, igazán kíváncsi vagyok arra az életre, amit a Jupiterben látott.

A JUPITER-LAKÓK

— folytatja — ruhát hordanak.

Hasonlít a gumiköpenyhez. A nők gyönyörűek, dús, szőke hajuk van. Körülbelül 150 centiméter magas emberek. A csillag hőmérséklete kellemes. Olyan az éghajlata, mint nálunk a májusi időjárás. Alacsony faházakban laknak, amelyeknek lapos tetejük van és a bejáraton nincs ajtó. A házak oldalára egy női és egy férfifej van festve. Azt mondták, arról tudják meg, hogy melyik házban ki lakik. Nyugodtan mondhatom, hogy a Jupiter lakói művelt emberek. A csillagnak állatvilága is van. Madaraik nagyobbak, mint a mieink. Az a véleményem, hogy a rádióhullámok segítségével valahogy felvehetnénk az érintkezést a Jupiter-lakókkal.

Kijelentettem, hogy én is a Jupiter mellett foglalkozok állást — már csak a szőke nők miatt is. — És búcsúzásra készülődtem, amikor a Mester felajánlotta, hogy jósol a tenyeremből. Megtettem. Igazán mondhatom, hogy nagyon kedves ember, annyi szeretet és jóakarát van benne, amikor sok jót jósol és hisz benne, hogy az be is következik. Már ezért a jóakarattól és szeretetért is megérdemli, hogy kettős jubileuma alkalmával sok jót kívánjak neki a magam és népes baráti tábora nevében, kívánva azt is, hogy sokáig jóslóhasson boldog jövőt, különösen a fiataloknak.

vitéz Nagy László

A BSZKRT elbúcsúzott nyugalomba vonuló vezetőitől és beiktatta új vezérigazgatóját

A BSZKRT igazgatósági ülésén dr. Verebény Jenő elnök méltatta dr. Bonyhádi-Perczel György kormányfőtanácsosnak, a BSZKRT távozó vezérigazgatójának és Patz Sándor vezérigazgatóhelyettesnek érdemeit. Dr. Perczel György egyre súlyosodó viszonyok között nagy tudással, eréllyel és gondos előrelátással vezette a vállalatot. Tízéves vezérigazgatói működése alatt a BSZKRT 40 százalékkal, a HÉV pedig 90 százalékkal fokozta teljesítményét.

Az igazgatóság teljes elismerését, háláját és köszönetét nyilvánította a búcsúzó Perczel Györgynek és elhatározta, hogy a távozó vezérigazgató arcképét megfesteti a tanácsterem számára. Ugyancsak dr. Verebény Jenő elnök búcsúzott dr. Patz Sándor vezérigazgatóhelyettesétől is, akinek nevéhez számos nehéz közlekedési probléma megoldása fűződik.

Az igazgatóság ezután küldöttséggel hívta meg az ülésre dr. Szabonyi Józsefet, a BSZKRT új vezérigazgatóját, aki az elnök üdvözlő szavai után kijelentette, hogy működési vezérével a vállalatban belül való észszerű takarékoskodás, az utazóközönség minden fillérének megbecsülése és megköszönése lesz. Harminc évig fővárosi szolgálatának javarészt szociálpolitikai kérdésekkel töltötte el s e múlt szociálpolitikai eszményeit hozta magával. Az új vezérigazgató az ülés után az igazgatóság tagjainak kíséretében felkereste a villamos vasutak hősi halottainak emlékművét és azt megkoszorúztatta.

RÁDIÓ

HÉTFŐ, július 3.

BUDAPEST I.: 12.00 Harangszó. Utána: Szórakoztató muzsika. 12.40 Hírek. 13.25 Időjelzés. 13.30 Honvédeink üzennek. 14.00 Sárközi Gyula cigányzenekara. 14.30 Hírek. 14.45 Norvég, dán, finn és észt dalok, táncok, kórusok, egyvelegek. 15.20 A honvédekadémikusok nagygyakorlata a Mátrában. Helyszíni közvetítés. 15.30 Hlaszny Béla harmónikaegyüttese. 15.55 Hárkai-Schiller Pál egyetemi tanár beszél az állat értelméről. 16.15 Liszt, Dohnányi, Nováki és Kiszely szerzeményeiből. 16.45 Időjelzés. Hírek. 17.00 A titkos féreg. Berde Károly professzor előadása. 17.20 Buda Dénes és Babay József Csodatűkör című mesejátéka. Főszereplők: Barabás S., Szabó M., Wessely J., Littasy. 18.20 Külföldi művészhanglemek. 18.50 Hírek. 19.00 Népdalokat énekel Szélesényi Ilona és Bajtala József. 19.35 Huszi József egyetemi tanár Janus Pannoniusról tart előadást. Verseiből Uray Tivadar szaval. 20.00 Japán hanglemek. 20.15 Fűry Lajos előadása egy halott városról. (Igy történt...) 20.25 Mi történt az elmúlt félévben? Helyszíni mozaikok. 21.40 Hírek. 22.10 Hírek német nyelven. 22.20 Roósz Emil szalónegyüttese. 23.00 Híres karmesterek (Furtwängler, Weingartner, Mengelberg). 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 17.00 Hírek román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISERLETI ADÓ: 18.00—20.00 Gond-űző derű. Hanglemek.

KEDD, július 4.

BUDAPEST I.: 6.00 Üzen az otthon. 6.25 Ebresztő. Torna. 6.45 Reggeli zene. 7.00 Hírek. 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven. 8.30 Rendőrzenekar. 9.40 Géczy Barnabás zenekara. 10.00 Hírek. 10.10 Rádiózene. 11.10 Budapesti Szalonzenekar. 11.40 Közvetítés a Székely Nemzeti Múzeumból. 12.00 Harangszó.

Az elsötétítés 22 órakor kezdődik és 4 óra 30 percig tart